

ЗАСТОСУВАННЯ СУЧАСНИХ МЕТОДИЧНИХ РОЗРОБОК СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ З ДИСЦИПЛІНИ «АДВОКАТУРА»

У цивілізованих демократичних державах невід'ємним фактором правової системи й основним недержавним інститутом захисту особистості, її прав і свобод є адвокатура.

Курс «Адвокатура» належить до числа фундаментальних, базових дисциплін і присвячений вивченню організації та функцій адвокатури як в Україні, так і за кордоном. Як навчальна дисципліна цей курс ґрунтується на базі історії держави та права, загальних положень про систему правоохоронних, правозахисних і судових органів, науки кримінального, цивільного та господарського процесів, на практичному досвіді, напрацьованому судьями, прокурорами, органами дізнання, слідства, адвокатами.

Мета дисципліни «Адвокатура» — дослідити історичний генезис розвитку такого правового інституту як адвокатура, з'ясувати порядок організації адвокатури в Україні та в інших країнах, проаналізувати систему функцій адвокатів у кримінальному, цивільному та господарському судочинстві, розглянути стандарти адвокатської професійної діяльності.

Дуже важливою складовою вивчення будь-якої навчальної дисципліни є контроль за засвоєнням навчального матеріалу. Так і навчальний план з даної дисципліни передбачає проведення модулів, складання ряду процесуальних документів, написання рефератів, аналізу виступів доповідчених адвокатів, написання власної адвокатської промови.

Зазначаємо, що необхідна правова база знань отримується студентами на лекціях, а закріплюється і вдосконалюється на семінарських і практичних заняттях. Взагалі, навчальний процес — це складна сукупність методів, за допомогою яких здійснюється підготовка фахівців і, як і будь-який процес, неможливий без зворотного зв'язку з метою внесення своєчасних коректив для максимального досягнення поставлених цілей. Таким необхідним і доцільним зв'язком є проведення семінарських занять. Заняття мають бути спрямовані на забезпечення об'єктивності оцінки рівня засвоєння законодавчих, теоретичних і практичних положень даного курсу. Звідси і випливає мета кожного заняття: навчальна — полягає у розкритті, поясненні та аналізі різноманітних понять і ситуацій; виховна — сформувати відповідальне ставлення до існуючої законодавчої бази; розвиваюча — розвинути вміння пов'язувати теоретичні знання з практикою.

Отже, в результаті вивчення курсу «Адвокатура» студенти повинні оволодіти певними знаннями, а саме: знати основні нормативні положення, якими визначається порядок організації та функціонування адвокатури України, міжнародні засади діяльності адвокатів та адвокатських об'єднань світу; вимоги, що ставляться до композиції та змісту судової промови, основні принципи складання переконливої промови, основні засоби, що використовуються у аргументаційній діяльності; уміти правильно тлумачити і застосовувати норми кримінально-процесуального, цивільно-процесуального та господарсько-процесуального права, обґрунтувати й відстоювати свою правову позицію, захищати права, свободи і законні інтереси громадян, юридичних осіб, інтереси держави і суспільства, в тому числі шляхом побудови та переконливого проголошення в суді промов, випрацьовування в собі комунікативних та інших особистісних якостей, що сприяють підвищенню ефективності правозахисної діяльності.

Отже, семінарське заняття стає ефективним у результаті зацікавленості та захопленості предметом, яке досягається шляхом індивідуального підходу, враховуючи здібності та прагнення кожного студента.

Умовно семінарське заняття можливо поділити на певні етапи:

1. Організаційний етап полягає у роз'ясненні викладачем порядку роботи на семінарі (оголошення теми, питань, що розглядатимуться, цілей, завдань; при необхідності перевірка домашнього завдання).

2. Бліц опитування матеріалу (на розсуд викладача питання можуть стосуватися будь-якого пройденого матеріалу або теми семінарського заняття). Так як усні відповіді на питання вчать студентів чітко і логічно мислити при цьому підвищувати культуру мовлення; бути активними та ініціативними; розкривати і відточувати майстерність майбутніх фахівців-юристів в ораторських навичках.

3. Вирішення практичних завдань (при цьому необхідно використовувати різноманітні форми активізації роботи). Доречно на даному етапі заняття запропонувати студентам вирішення ситуаційних задач з використанням індивідуального та колективного підходу, при цьому спеціально ставити нестандартні питання, стимулюючи студентів до різноманітних відповідей; запропону-

вати рольові ігри і завдання; дати тести на поглиблене розуміння матеріалу; використовувати роботу із законодавчою базою та навчальною літературою (закони, книги, журнали, конспект-схеми).

Для активізації процесу навчання при розгляді та обговоренні проблемних питань необхідно проводити семінари-дискусії; використовувати метод мозкових атак по вирішенню практичних завдань; кейс-метод для розгляду та обговорення проблемних і конфліктних ситуацій, пов'язаних із практичною юридичною діяльністю; презентації студентами реферативних досліджень; рольові ігри, направлені на закріплення та використання практичних навичок на різних стадіях процесу.

4. Перевірка пройденого матеріалу семінару (доречно проводити у вигляді письмових відповідей на теоретичні питання різних рівней складності або вирішення практичної задачі).

5. Підбиття підсумку семінарського заняття (на даній стадії доречно зробити викладачем загальний висновок про проведений семінар, який полягає у наголошенні основних та важливих тезисів, а також про готовність групи до заняття; необхідно й оголосити оцінки студентів (враховуючи правильність, системність, логічність, активність і доречність відповіді кожного студента); та оголосити завдання на наступне заняття.

Семінарське заняття — це процес взаємодії між викладачем і студентами, який має допомогти майбутнім фахівцям опанувати необхідний матеріал. Під час проведення занять викладач повинен поєднувати різноманітні методики викладання залежно від теми, при цьому не забувати про раціональний розподіл часу, з метою отримання бажаного результату — підготовки висококваліфікованих фахівців.

*Остапович В.М., асистент
кафедри теорії та історії держави і права*

ВИВЧЕННЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВА НА МЕДИЧНУ ДОПОМОГУ ГРОМАДЯН, ЯКІ ПОСТРАЖДАЛИ ВНАСЛІДОК ЧОРНОБИЛЬСЬКОЇ КАТАСТРОФИ В ПРОЦЕСІ ВИКЛАДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПРАВознавство»

Кафедра теорії та історії держави і права забезпечує викладання навчальної дисципліни «Правознавство» для студентів економічних спеціальностей усіх форм навчання ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана». Як зазначено в робочій навчальній програмі з науки (дисципліни) «Правознавство» для студентів економічних спеціальностей усіх форм навчання, метою дисципліни «Правознавство» є опанування студентами основами знань з теорії держави і права та провідних галузей права: конституційного, адміністративного, цивільного, господарського, фінансового, банківського, податкового, трудового, міжнародного, екологічного, земельного та аграрного; засвоєння методів правового регулювання економіки; з'ясування засад юридичного забезпечення підприємницької й господарської діяльності, порядку вирішення адміністративних, цивільних, кримінальних справ, механізму захисту прав і свобод людини і громадянина.

Завданням дисципліни «Правознавство» є формування правової свідомості та правової культури студентської молоді, надання допомоги студентам у з'ясуванні прав, свобод та обов'язків людини і громадянина, правового забезпечення створення основ громадянського суспільства, демократичної держави соціально-правового спрямування, правових засад функціонування економіки.

Професійна спрямованість курсу полягає в тому, що «Правознавство» як наука (дисципліна) виступає інтегративним курсом, у якому оволодіння нормативним матеріалом дозволяє отримати комплекс знань матеріального і процесуального права, вмінь і навичок у застосуванні його норм для забезпечення функціонування економіки.

Важливою складовою вивчення дисципліни «Правознавство» є смостійна робота студентів, основним завданням цієї роботи є посилення мотивації студентів до пізнавальної діяльності шляхом розвитку внутрішнього прагнення до навчання і спрямування такого прагнення у необхідному руслі.

Виходячи з необхідності переходу від викладання дисциплін — до освоєння наук студентам під час самостійної роботи важливо опрацьовувати результати наукових досліджень.

Відповідно до норм Конституції України людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю. Права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави. Держава відповідає перед людиною за свою діяльність. Утвердження і забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави. Забезпечення екологічної безпеки і підтримання екологічної рівноваги на